

Sygn. akt **III AUa 875/19**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lipca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Marta Sawińska

Protokolant: Emilia Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 28 lipca 2021 r. w Poznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy **R. B.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o składki

na skutek apelacji R. B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 23 maja 2019 r. sygn. akt VIII U 1322/18

oddala apelację.

Marta Sawińska

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 09.05.2018 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. (Inspektorat we W.) na podstawie art. 83 ust 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778) stwierdził, że **R. B.** jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Łącznie zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi 13179,42 zł, w tym:

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w deklaracji 01-39 za okres od listopada 2017 r. do lutego 2018 r. w kwocie 9.009,69 zł oraz odsetki za zwłokę w kwocie 194 zł, koszty upomnienia 11,60 zł, a także koszty egzekucyjne w kwocie 548,90 zł,

- z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w deklaracji 01-39 za okres od listopada 2017 r. do lutego 2018 r. w kwocie 2.487,91 zł oraz odsetki za zwłokę w kwocie 54 zł, koszty upomnienia 11,60 zł, a także koszty egzekucyjne w kwocie 151,60 zł,

- z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w deklaracji 01-39 za okres od listopada 2017 r. do lutego 2018 r. w kwocie 658,42 zł oraz koszty upomnienia 11,60 zł, a także koszty egzekucyjne w kwocie 40,10 zł.

Uzasadniając decyzję organ rentowy wskazał, że zawiadomił o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, wzywając jednocześnie do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek, pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności na podstawie dotychczasowych dowodów. Odwołująca nie zgłosiła wniosków dowodowych, wobec czego Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wydał decyzję

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła R. B., wnosząc o uchylenie jej w całości oraz stwierdzenie umorzenia wskazanych w decyzji należności.

W uzasadnieniu odwołująca podniosła zarzut przedawnienia oraz nieprawidłowe ustalenie podstawy do naliczenia zadłużenia jako deklaracji (...), a także niewłaściwe wyliczenie odsetek. Podniosła, że przedłożyła organowi rentowemu dowody wpłat za okres wskazany w decyzji oraz wystąpiła o udzielenie ulgi na spłatę należności z tytułu nieopłaconych składek.

Wyrokiem z 23.05.2019 r. sygn. akt VIII U 1322/18 Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił odwołanie (pkt 1 wyroku) oraz zasądził od odwołującej na rzecz pozwanego organu rentowego kwotę 3600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2 wyroku).

Powyższy wyrok zapadł w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

R. B. od dnia 01.07.1993 r. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą (...)

W okresie od listopada 2017 r. do lutego 2018 r. odwołująca zatrudniała i zgłosiła do ubezpieczeń następujących pracowników z określoną podstawą wymiaru składek:

- K. Ł. – listopad 2017 r. podstawa 253,24 zł, grudzień 2017 r. podstawa 17,02 zł,

- S. D. – listopad 2017 r. podstawa 253,24 zł, grudzień 2017 r. podstawa 255,34 zł, styczeń 2018 r. podstawa 238,32 zł, luty 2018 r. podstawa 255,34 zł,

- K. K. – listopad 2017 r. podstawa 219,47 zł, grudzień 2017 r. podstawa 230,63 zł, styczeń 2018 r. podstawa 255,34 zł, luty 2018 r. podstawa 255,34 zł,

- M. O. – listopad 2017 r. podstawa 2.000 zł, grudzień 2017 r. podstawa 2.000 zł, styczeń 2018 r. podstawa 2.100 zł, luty 2018 r. podstawa 2.100 zł,

- M. P. – listopad 2017 r. podstawa 2.000 zł, grudzień 2017 r. podstawa 1.263,15 zł, styczeń 2018 r. podstawa 2.100 zł, luty 2018 r. podstawa 2.100 zł,

- A. W. – listopad 2017 r. podstawa 211,03 zł, grudzień 2017 r. podstawa 212,77 zł, styczeń 2018 r. podstawa 184,41 zł, luty 2018 r. podstawa 212,78 zł,

Podstawy wymiaru składek za odwołującą jako prowadzącą działalność gospodarczą za okres od listopada 2017 roku do lutego 2018 roku:

- listopad 2017 r. – 2.557,80 zł,

- grudzień 2017 r. – 2.557,80 zł,

- styczeń 2018 r. – 2.665,80 zł,

- luty 2018 r. – 2.665,80 zł.

W dniu 16.03.2018 r. skierowano do odwołującej zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie określenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od listopada 2017 r. do lutego 2018 r.

Pismem z dnia 20.04.2018 r. odwołująca została poinformowana o sposobie rozliczenia wpłat dokonanych po dniu 01.01.2018 r. oraz że w celu rozliczenia bieżących wpłat należy złożyć wnioski o udzielenie ulgi na spłatę należności z tytułu nieopłaconych składek.

W dniu 26.04.2018 r. organ rentowy skierował do odwołującej zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego wyznaczając 7 dniowy termin na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów.

W dniu 09.05.2018 r., organ rentowy wydał decyzje na podstawie której stwierdził, że odwołująca jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Łącznie zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi 13179,42 zł, w tym:

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w deklaracji 01-39 za okres od listopada 2017 r. do lutego 2018 r. w kwocie 9.009,69 zł oraz odsetki za zwłokę w kwocie 194 zł, koszty upomnienia 11,60 zł, a także koszty egzekucyjne w kwocie 548,90 zł,

- z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w deklaracji 01-39 za okres od listopada 2017 r. do lutego 2018 r. w kwocie 2.487,91 zł oraz odsetki za zwłokę w kwocie 54 zł, koszty upomnienia 11,60 zł, a także koszty egzekucyjne w kwocie 151,60 zł,

- z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w deklaracji 01-39 za okres od listopada 2017 r. do lutego 2018 r. w kwocie 658,42 zł oraz koszty upomnienia 11,60 zł, a także koszty egzekucyjne w kwocie 40,10 zł.

W dniu 06.06.2018 r. odwołująca wystąpiła z wnioskiem o rozłożenie należności na raty oraz wnioskiem o rozłożenie na raty kosztów egzekucyjnych.

Wpłata odwołującej dokonana w dniu 12.01.2018 r. w kwocie 2.811,07 zł została rozliczona rzecz składek za okres od maja do czerwca 2004 r.

Wpłata odwołującej dokonana w dniu 14.02.2018 r. w kwocie 3.215,90 zł została rozliczona rzecz składek za okres od czerwca 2004 r. do marca 2005 r.

Wpłata odwołującej dokonana w dniu 15.03.2018 r. w kwocie 3.230,36 zł została rozliczona rzecz składek za okres od stycznia do września 2005 r.

Wpłata odwołującej dokonana w dniu 12.04.2018 r. w kwocie 3.244,51 zł została rozliczona rzecz składek za okres od lutego do października 2005 r.

Wpłata odwołującej dokonana w dniu 14.05.2018 r. w kwocie 3.159,07 zł została rozliczona rzecz składek za okres od maja do listopada 2005 r.

Wpłata odwołującej dokonana w dniu 14.06.2018 r. w kwocie 3.207,83 zł została rozliczona rzecz składek za okres od marca do listopada 2005 r. i maj 2018 r.

Wpłata odwołującej dokonana w dniu 16.07.2018 r. w kwocie 2.889,97 zł została rozliczona rzecz składek za okres od marca do listopada 2005 r. i czerwiec 2018 r.

Wpłata odwołującej dokonana w dniu 14.08.2018 r. w kwocie 2.436,66 zł została rozliczona rzecz składek za okres od marca do listopada 2005 r. i lipiec 2018 r.

Wpłata odwołującej dokonana w dniu 20.08.2018 r. w kwocie 451 zł została rozliczona rzecz składek za okres od listopada 2005 r. do lutego 2006 r.

Wpłata odwołującej dokonana w dniu 17.09.2018 r. w kwocie 2.355,88 zł została rozliczona rzecz składek za okres od marca do listopada 2005 r.

Wpłata odwołującej dokonana w dniu 20.09.2018 r. w kwocie 451 zł została rozliczona rzecz składek za okres od listopada 2005 r. do września 2007 r.

Wpłata odwołującej dokonana w dniu 01.10.2018 r. w kwocie 800 zł została rozliczona rzecz składek za okres od września do grudnia 2005 r.

Wpłata odwołującej dokonana w dniu 15.10.2018 r. w kwocie 3.160 zł została rozliczona rzecz składek za okres od marca 2005 r. do stycznia 2006 r.

Wpłata odwołującej dokonana w dniu 15.11.2018 r. w kwocie 2.755,46 zł została rozliczona rzecz składek za okres od września 2005 r. do stycznia 2006 r.

Wpłata odwołującej dokonana w dniu 17.12.2018 r. w kwocie 3.166,52 zł została rozliczona rzecz składek za okres od października 2005 r. do lutego 2006 r.

Wpłata odwołującej dokonana w dniu 15.01.2019 r. w kwocie 4.071,17 zł została rozliczona rzecz składek za okres od listopada 2005 r. do kwietnia 2007 r.

Wpłata odwołującej dokonana w dniu 15.02.2019 r. w kwocie 4.298,06 zł została rozliczona rzecz składek za okres od grudnia 2005 r. do lipca 2007 r.

Wpłaty dokonane w dniu 14.06.2018 r. zostały przeksięgowane na składkę bieżącą za maj 2018 r., a wpłaty z dnia 16.07.2018 r. zostały przeksięgowane na składkę bieżącą za czerwiec 2018 r. z uwagi na złożony wniosek o raty. Jednakże w dniu 16.08.2018 r. odwołująca odmówiła podpisania umowy o rozłożeniu zaległości na raty, kwestionując warunki umowy, a organ rentowy nie wyraził zgody na zmianę warunków.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd I instancji wydał zaskarżony wyrok, w którym oddalił odwołanie (pkt 1 wyroku) oraz zasądził od odwołującej na rzecz pozwanego organu rentowego kwotę 3600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2 wyroku).

Na wstępnie Sąd Okręgowy podkreślił, że istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy zasadnie organ rentowy ustalił wysokość zadłużenia odwołującej z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okresy od listopada 2017 r. do lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy podkreślił, że stosownie do treści art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019r. poz. 300) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. W świetle art. 13 pkt 4 ustawy, osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczeń społecznych w okresie od dnia rozpoczęcia prowadzenia tej działalności, do dnia zaprzestania jej wykonywania. Dalej zaś zgodnie z treścią przepisu art. 46 ust. 1 ustawy płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Stosownie do treści przepisu art. 47 ust. 1 ustawy płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklaracje rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc. Z kolei od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika

składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29.08.1997 r. Ordynacja podatkowa (art. 23 ust. 1 u.s.u.s.).

Sąd I instancji podkreślił, że składki oraz odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia i dodatkowa opłata, zwane dalej należnościami z tytułu składek, nieopłacone w terminie podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej (art. 24 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Natomiast w myśl art. 32 ww. ustawy do składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

W ocenie Sądu Okręgowego podnoszone twierdzenia odwołującej o przedawnieniu oraz nieprawidłowym ustaleniu podstawy do naliczenia składek nie znajdują uzasadnienia w zebranych materiale dowodowym. Odwołująca nie przedstawiła żadnych dowodów na poparcie swojego stanowiska. W toku postępowania odwołująca nie wykazała, iż dokonane przez organ rentowy rozliczenia wpłat zostały przeprowadzone w sposób nieprawidłowy pod względem rachunkowym lub niezgodnie ze wskazanymi wyżej przepisami.

Odnosząc się natomiast do podniesionego przez odwołującą zarzutu przedawnienia roszczeń Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z treścią art. 24 ustawy systemowej należności z tytułu składek, czyli składki, odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, dodatkowe opłaty i opłaty prolongacyjne, których płatnik składek nie uregulował w terminie podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych może dochodzić należności z tytułu składek tylko wówczas, gdy nie uległy one przedawnieniu. W odróżnieniu od przedawnienia cywilnoprawnych roszczeń majątkowych, w przypadku których upływ terminu przedawnienia nie powoduje wygaśnięcia zobowiązania, przedawnienie należności z tytułu składek powoduje wygaśnięcie zobowiązania składkowego. Od dnia 01.01.2003r. do dnia 31.12.2011r. termin przedawnienia należności z tytułu składek wynosił 10 lat, licząc od dnia, w którym stały się one wymagalne. Do dnia 31.12.2002 r. termin przedawnienia tych należności wynosił 5 lat. Ponieważ przepisy wprost nie stanowiły, czy do należności z tytułu składek, które stały się wymagalne przed dniem 01.01.2003r. i nie uległy przedawnieniu do dnia 31.12.2002 r. stosuje się 10-letni termin przedawnienia, istniały w tym zakresie wątpliwości. Wątpliwości te ostatecznie rozwiązał Sąd Najwyższy, który w uchwałach z dnia 02.07.2008r., II UZP 5/08 oraz z dnia 08.07.2008r., I UZP 4/08 stanął na stanowisku, że do takich należności z tytułu składek stosuje się 10-letni termin przedawnienia. Od dnia 01.01.2012r. należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, przy czym 5-letni termin stosuje się również do przedawnienia należności z tytułu składek, którego bieg rozpoczął się przed dniem 01.01.2012r., z tym że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 01.01.2012r. Jeżeli jednak przedawnienie rozpoczęte przed dniem 01.01.2012r. nastąpiłoby zgodnie z przepisami dotychczasowymi wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

Termin przedawnienia należności z tytułu składek w przypadkach określonych przepisami art. 24 ust. 5a-6 ustawy systemowej ulega przerwaniu lub zawieszeniu. Przerwanie biegu terminu przedawnienia ma ten skutek, że po ustaniu okoliczności powodującej przerwanie biegu przedawnienia, termin przedawnienia biegnie od nowa. Z kolei zawieszenie biegu przedawnienia sprawia, że w terminie przedawnienia nie uwzględnia się co prawda okresu, w którym bieg przedawnienia był zawieszony, ale uwzględnia okres przedawnienia, który poprzedzał ten okres.

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy Sąd I instancji stwierdził, że należności nie uległy przedawnieniu, bowiem nastąpiło zawieszenie biegu przedawnienia z uwagi na egzekucję wdrożoną w dniu 30.05.2005 r. oraz w dniu 10.04.2018 r. przez Urząd Skarbowy we W..

Mając zatem na uwadze powyższe, jak i to, że odwołująca nie podniosła żadnych konkretnych zarzutów co do prawidłowości wyliczenia przez organ rentowy zadłużenia z tytułu składek ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz

Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie jako niezasadne (pkt 1 sentencji wyroku).

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, a ich wysokość Sąd Okręgowy ustalił na podstawie § 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r. poz. 265) i zasądził od odwołującej na rzecz organu rentowego kwotę 3600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2 sentencji wyroku).

Apelację od powyższego wyroku wywiodła odwołująca R. B. zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania cywilnego poprzez błędne ustalenie stanu faktycznego, błędną ocenę materiału dowodowego, nie wyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy, a mianowicie nie ustosunkowanie się Sądu I instancji do zarzutów podnoszonych przez skarżącą w toku postępowania przed Sądem I instancji, m.in. w postaci niedokładnego sprawdzenia materiału dowodowego, co mogło mieć wpływ na wynik postępowania.

Odwołująca zarzuciła nadto, że w przypadku wydania decyzji na podstawie art. 83a ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych sąd ubezpieczeń społecznych powinien zbadać prawidłowość zastosowania przez organ rentowy odpowiednich przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, na podstawie analizy istoty zobowiązania na zasadach postępowania cywilnego i na podstawie dokonanych wpłat bieżących. Zarzuciła również pominięcie przez Sąd I instancji przeprowadzenia zawnioskowanych dowodów m.in.:

- dowodów wpłat przekazanych przez skarżącą oraz nadsyłanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- dowodów w postaci korespondencji skarżącej z organem w sprawie uregulowania należności oraz dobrowolnych i realnych spłat zadłużenia,

co w istocie spowodowało brak uwzględnienia przez sąd okoliczności, iż w tym stanie sprawy, w ponownie toczącym się postępowaniu, organ rentowy winien zostać zobowiązany do dokonania analizy złożonych przez odwołującą przelewów za okres od listopada 2017 r. do lutego 2018 r. i wskazania, czy dokonane przedłożonymi przelewami opłaty wpłynęły na konto ZUS, w jaki sposób zostały rozliczone, na jakie fundusze i zaległości oraz czy wpłaty te mają wpływ na stan zaległości wskazany w zaskarżonej decyzji, a jeżeli tak – w jaki sposób stan zaległości przedstawia się na poszczególnych funduszach w poszczególnych miesiącach, po uwzględnieniu przekazanych dowodów wpłat.

Odwołująca zarzuciła również:

- iż w toku postępowania przez Sądem I instancji, organ winien zostać zobowiązany do wskazania, które zaległości i w jakiej dacie uległy przedawnieniu, bądź co do których składek nastąpiło przerwanie bądź zawieszenie biegu przedawnienia, z jakich powodów i w jakich datach, gdzie w wykonaniu powyższego zobowiązania organ rentowy nie wyjaśnił szczegółowo, czy złożone do akt sprawy dowody wpłat oraz te przedkładane Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych mają wpływ na stan zaległości wykazany w zaskarżonej decyzji;
- iż opłaty na które przedstawiono dowody ich uiszczenia na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne i Fundusz Pracy za sporny okres po wpłynięciu na konto odwołującej i winny zostać rozliczone zgodnie z dyspozycją płatnika, tj. na fundusz i miesiąc wskazany na dowodzie wpłaty – gdzie obowiązkiem organu w powyższym wypadku było przedstawienie także szczegółowo, w jaki sposób wpłaty dokonane w kwocie wyższej od zadeklarowanej zostały przez niego rozliczone na poczet należności głównych i na odsetki, wskazując te informacje w odniesieniu do wpłat dokonanych w konkretnych datach wynikających z przedłożonych przelewów,
- brak uzasadnienia Sądu I instancji, co do kwestii spornej przedawnienia należności, na które organ zaliczał bieżące wpłaty, gdzie jak podano w uzasadnieniu egzekucja została wdrożona w dniu 30.05.2005 r. oraz 10.04.2018 r. przez Urząd Skarbowy we W. – pomiędzy to którymi minęło 13 lat, a dokonywane wpłaty dotyczyły zaległości najstarszych, tj. począwszy od miesiąca maja 2004 r., Sąd I instancji jedynie wskazał, iż wyliczenia organu rentowego są prawidłowe bez ich weryfikacji (wobec powyższego stwierdzenie powyższe należy uznać za nieuzasadnione

oraz brak jest wskazania podstawy, na której Sąd oparł swoje twierdzenie), gdzie podnoszono zarówno wysokość naliczonych odsetek oraz kwoty należności i kosztów.

Odwołująca zarzuciła nieważność postępowania, poprzez pozbawienie strony (tj. odwołującej) możliwości obrony swoich praw poprzez bezkrytyczne zastosowanie domniemania dowodów z dokumentów oraz brak możliwości zapoznania się odwołującej z całością zebranego w sprawie materiału. Odwołująca zarzuciła także naruszenie prawa materialnego poprzez niepoprawną wykładnię przepisów prawa, co w konsekwencji spowodowało niewłaściwe zastosowanie przepisu do stanu faktycznego oraz wydanie rozstrzygnięcia.

Organ rentowy nie złożył odpowiedzi na apelację odwołującej R. B..

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja odwołującej jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest oczywiście prawidłowe. Sąd Okręgowy właściwie przeprowadził postępowanie dowodowe, dokonał trafnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i w konsekwencji prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy.

Przypomnieć należy, że jak słusznie określił Sąd I instancji przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy zasadnie organ rentowy ustalił wysokość zadłużenia odwołującej z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okresy od listopada 2017 r. do lutego 2018 r.

Zwrócić uwagę należy również na fakt, który nie był kwestionowany zarówno przez odwołującą jak i przez organ rentowy, że odwołująca prowadziła działalność gospodarczą w okresie objętym zaskarżoną decyzją i w związku z prowadzoną działalnością, jak każdy przedsiębiorca miała obowiązek m.in. terminowo i w prawidłowej wysokości odprowadzać składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy.

Sąd Apelacyjny wskazuje, że stosownie do treści art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. W świetle art. 13 pkt 4 ustawy, osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczeń społecznych w okresie od dnia rozpoczęcia prowadzenia tej działalności, do dnia zaprzestania jej wykonywania. Zgodnie z kolei z treścią przepisu art. 46 ust. 1 ustawy płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Stosownie do treści przepisu art. 47 ust. 1 ustawy płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklaracje rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc.

Od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29.08.1997 r. Ordynacja podatkowa (art. 23 ust. 1 u.s.u.s.). Składki oraz odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia i dodatkowa opłata, zwane dalej należnościami z tytułu składek, nieopłacone w terminie podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej (art. 24 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Natomiast w myśl art. 32 ww. ustawy do składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Mając na uwadze zarzuty podniesione przez odwołującą w apelacji Sąd Apelacyjny uzupełnił postępowanie dowodowe i przeprowadził dodatkowo dowód z akt składkowych R. B..

Jak ustalono w toku niniejszego postępowania na podstawie dokumentów zgromadzonych w niniejszej sprawie oraz w aktach ZUS dot. płatnika składek odwołująca R. B. nie dopełniła obowiązku opłacenia składek za miesiące od listopada

2017 r. do lutego 2018 r. Wobec powyższego w dniu 16.03.2018 r. skierowano do odwołującej R. B. zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie określenia należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za miesiące 11/2017-02/2018, zawiadomienie zostało doręczono odwołującej w dniu 20.03.2018 r. W dniu 26.04.2018 r. ZUS Inspektorat we W. skierował do odwołującej zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego wyznaczając 7-dniowy termin na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek, które doręczono odwołującej w dniu 30.04.2018 r. Decyzją z dnia 09.05.2018 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. (Inspektorat we W.) na podstawie art. 83 ust 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że R. B. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Łącznie zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi 13179,42 zł, w tym:

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w deklaracji 01-39 za okres od listopada 2017 r. do lutego 2018 r. w kwocie 9.009,69 zł oraz odsetki za zwłokę w kwocie 194 zł, koszty upomnienia 11,60 zł, a także koszty egzekucyjne w kwocie 548,90 zł,

- z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w deklaracji 01-39 za okres od listopada 2017 r. do lutego 2018 r. w kwocie 2.487,91 zł oraz odsetki za zwłokę w kwocie 54 zł, koszty upomnienia 11,60 zł, a także koszty egzekucyjne w kwocie 151,60 zł,

- z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w deklaracji 01-39 za okres od listopada 2017 r. do lutego 2018 r. w kwocie 658,42 zł oraz koszty upomnienia 11,60 zł, a także koszty egzekucyjne w kwocie 40,10 zł.

Jednocześnie mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd Apelacyjny podkreśla, że należności za okres od 11/2017 do 02/2018 nie uległy przedawnieniu, gdyż ww. należności przedawniają się po 5 latach licząc od dnia w którym składki stały się wymagalne. Natomiast z uwagi na wdrożoną egzekucję w dniu 10.04.2018 r. prowadzoną przez Urząd Skarbowy we W. w stosunku do ww. należności nastąpiło zawieszenie biegu przedawnienia – jak słusznie wskazywał Sąd I instancji.

Sąd Apelacyjny zaznacza również, że nie zasługiwały na uwzględnienie zarzuty odwołującej dotyczące błędnego rozliczenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych składek odprowadzanych przez odwołującą tj. zaliczenia wpłaconych składek na zaległości za 05/2004 do 07/2016. Sąd Apelacyjny podkreśla, że **od 01.01.2018 r.** na skutek nowelizacji przepisów **zmieniły się zasady opłacania i rozliczania składek** (ustawa z 11.05.2017 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw), płatnik opłaca składki jednym przelewem na swój indywidualny numer rachunku składowego ((...)). Zgodnie z obowiązującymi przepisami obecnie każdą wpłatę dzieli się proporcjonalnie na wszystkie rodzaje opłaconych składek na podstawie ich udziału w ostatniej deklaracji rozliczeniowej. Z kolei podzieloną wpłatę rozlicza się w pierwszej kolejności na najstarsze zaległości w ramach danego ubezpieczenia albo funduszu zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 21.09.2017r. w sprawie szczególnych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Jednocześnie zwrócić uwagę należy, że przed Sądem Okręgowym w Poznaniu w sprawie o sygn. VIII U 2693/16 toczyło się postępowanie na skutek odwołania R. B. od decyzji z 06.09.2016 r. obejmującej zaległości składowe za okres 05/2004 do 07/2016. Postępowanie powyższe zakończyło się wydaniem wyroku w dniu 01.02.2018 r. oddalającego odwołanie R. B.. Wyrok jest prawomocny, odwołująca nie wniosła apelacji. Powyższe okoliczności zaprzeczają twierdzeniom odwołującej, że nie wiedziała o zaległościach składowych za ww. okres.

Jak wynika z akt płatnika w dniu 10.08.2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wystosował do odwołującej R. B. zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń

Pracowniczych, na którą składają się należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od 2004-05 do 2016-07 (z wyszczególnieniem poszczególnych składek, odsetek za zwłokę i kosztów upomnienia). Zawiadomienie doręczono odwołującej w dniu 12.08.2016 r. (odebrał domownik P. B.). Z kolei w dniu 06.09.2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat we W. wydał decyzję, w której stwierdził, że R. B. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zadłużenie (za okres od 2004-05 do 07-2016) wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 102443,12 zł. Decyzję doręczono odwołującej w dniu 09.09.2016r.

Z akt płatnika składek wynika również, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował odwołującą w pismach z 20.04.2018 r., 14.05.2018 r. oraz 22.05.2018 r. o sposobie rozliczenia wpłat dokonanych po 01.01.2018 r., a na bieżące zaległości zostały wysłane upomnienia, na podstawie których za okres od 11/2017 do 02/2018 została wdrożona egzekucja. Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował odwołującą również o tym, że aby dokonywane wpłaty zostały rozliczone na bieżące składki należy złożyć wniosek o udzielenie ulgi na spłatę należności z tytułu nieopłaconych składek, gdyż tylko podpisanie umowy o rozłożenie na raty oraz regulowanie należności gwarantuje, że wpłaty przekazywane po 01.01.2018 r. będą realizowane na składki bieżące i na ratę. Na skutek wniosku odwołującej o rozłożenie na raty oraz wniosek o rozłożenie na raty kosztów egzekucyjnych, wpłaty dokonane przez płatnika w dniu 14.06.2018 r. zostały przeksięgowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na składkę bieżącą za miesiąc 05/2018, a wpłaty z dnia 16.07.2018 r. zostały przeksięgowane na składkę bieżącą za miesiąc 06/2018 z uwagi na złożony wniosek o raty. Odwołująca w dniu 10.08.2018r. podpisała umowę o rozłożenie na raty kosztów egzekucyjnych, zakwestionowała dalsze warunki umowy (w zakresie rozłożenia zaległości na raty). Z kolei Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniu 10.09.2018 r. odmówił zmiany warunków (nie wyraził zgody), ustalonych wcześniej tj. przy wniosku płatnika składek z 06.06.2018 r. o rozłożenie zaległości na raty, na skutek czego wpłaty dokonane w miesiącu 08/2018 r. zostały rozliczone zgodnie z rozporządzenie Rady Ministrów z 21.09.2017 r.

Odwołująca R. B. w toku postępowania wskazywała, że uzyskała od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zawiadomienie o braku zaległości z tytułu składek, natomiast ani z akt niniejszej sprawy, ani z akt płatnika składek nadesłanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat we W., nie wynika, aby takie zaświadczenie (o niezaleganiu w opłacaniu składek) zostało wydane. W aktach płatnika składek jedynie znajduje się wniosek odwołującej z 19.09.2016 r., w którym zwraca się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o wystawienie zaświadczenia o wpłaconych składkach na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w roku 2014 r. (celem przedłożenia w Urzędzie Skarbowym), a zakład wydał w związku z tym wnioskiem stosowne zaświadczenie ze szczegółowym wskazaniem należnych składek.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego zestawienie należności z tytułu nieopłaconych składek oraz wskazanie podstawy faktycznej i prawnej zostało przedstawione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w sposób szczegółowy w wyczerpujący z zaskarżonej decyzji. W toku postępowania odwołująca nie wykazała, że dokonane przez organ rentowy rozliczenia wpłat zostały przeprowadzone w sposób nieprawidłowy pod względem rachunkowym lub niezgodne ze wskazanymi wyżej przepisami. Z kolei Sąd Odwoławczy, nie dopatrył się ze strony Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jakichkolwiek błędów rachunkowych dot. rozliczenia składek. Twierdzenia odwołującej, że opłacone przez nią składki winny zostać zaksięgowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych zgodnie ze wskazanymi tytułami nie zasługiwały na uwzględnienie, z uwagi na obowiązujące wówczas przepisy (znowelizowane tj. od 01.01.2018 r. na skutek nowelizacji przepisów zmieniły się zasady opłacania i rozliczania składek).

Sąd Apelacyjny podkreśla, że wskazane przez odwołującą w apelacjach zarzuty w żadnej mierze nie podważyły prawidłowo wydany wyrok Sądu Okręgowego. Wyrok ten odpowiada prawu. Zarzuty i twierdzenia odwołującej nie zasługują na uwzględnienie gdyż nie zawierają nowych okoliczności czy też wniosków, a w istocie swej sprowadzają się do powielenia wcześniej już przedstawianego stanowiska (przed Sądem I instancji). Apelacja odwołującej stanowi jedynie polemikę z prawidłowymi – w ocenie Sądu Apelacyjnego -ustaleniami Sądu I instancji

oraz sprowadza się do przedstawienia własnej subiektywnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego oraz interpretacji obowiązujących przepisów prawa.

Mając na uwadze powyższe, apelacja odwołującej R. B., jako nieuzasadniona na mocy art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu.

sędzia Marta Sawińska